

Sygn. akt III AUa 672/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 sierpnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Maria Pietkun
Sędziowie:	SSA Jarosław Błaszczak (spr.) SSA Jacek Witkowski
Protokolant:	Karolina Sycz

po rozpoznaniu w dniu 2 sierpnia 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku M. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Jeleniej Górze

z dnia 22 lutego 2012 r. sygn. akt VII U 1285/11

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 22 lutego 2012 r. zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 4 października 2011r., w ten sposób, że przyznał wnioskodawczyni M. N. prawo do emerytury od dnia 22 września 2011 r.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny: wnioskodawczyni M. N. urodzona (...), jest uprawniona do świadczenia przedemerytalnego, nie pozostaje w zatrudnieniu, nie przystąpiła do OFE, na dzień 1 stycznia 1999 r. udokumentowała 27 lat, 10 miesięcy i 3 dni okresów składkowych i nieskładkowych. M. N. w dniu 22 września 2011 r. złożyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wnioski o emeryturę. Organ rentowy nie uwzględnił wnioskodawczyni żadnego okresu zatrudnienia jako pracy w szczególnych warunkach. Decyzją z dnia 4 października 2011 r. odmówiono wnioskodawczyni prawa do emerytury.

W okresie od 9 stycznia 1971 r. do 10 sierpnia 1974 r. wnioskodawczyni zatrudniona była w (...) Zakładach (...) w L., Zakład C w G.. Początkowy okres zatrudnienia dotyczy nauki zawodu. W czerwcu 1973 r. wnioskodawczyni zakończyła szkołę zawodową i od 1 lipca 1973 r. świadczyła stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę na stanowisku tkacz. Od dnia 9 października 1974 r. do dnia 31 października 1978 r. pracowała w (...) w Zakładzie C w G. na stanowisku tkacz. W okresie od 26 lipca 1977 r. do 31 października 1978 r. wnioskodawczyni przebywała na urlopie wychowawczym. W okresie od 2 listopada 1978 r. wnioskodawczyni podjęła zatrudnienie w (...) SA w M.. Od 6 listopada 1978 r. do 2 maja 1982 r. wnioskodawczyni będąc zatrudniona w (...) S.A. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy świadczyła pracę na stanowisku przędzacza przędzy. Od 30 maja 1982 r. do 22 października 1984 r. ponownie korzystała z urlopu wychowawczego. W dniu 23 października 1984 r. podjęła kontynuację zatrudnienia w (...) jako przędzacz przędzy i pracę tę stale wykonywała do dnia 30 listopada 1996 r. Wnioskodawczyni pracowała na oddziale sznurka sizalowego, a następnie na oddziale przędzalni. Pracę na stanowisku przędzacza przędzy wnioskodawczyni wykonywała także w (...) S.A. w M. od 3 grudnia 1996 r. do 18 kwietnia 1997 r. Przędzacz przędzy zajmuje się przędzeniem nitki. Na oddziale przędzalni panował hałas powyżej 90 dB, zapylenie przekraczało normę. Ponadto pracownicy narażone były na uczulenie – wysypkę od oleju maszynowego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał, iż odwołanie wnioskodawczyni zasługiwało na uwzględnienie.

W uzasadnieniu do wyroku Sąd Okręgowy uznał, iż w oparciu o materiał dowodowy sprawy, że praca w (...) Zakładach (...) w G., a następnie w (...) Zakładach (...) w G. w spornych okresach na stanowisku tkacz i przędzacza przędzy, wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych. Początkowo wnioskodawczyni zatrudniona była w (...) Zakładach (...) w G., jako uczeń tkacki, jednakże w czerwcu 1973 r. ukończyła przyzakładową szkołę zawodową, dlatego Sąd uznał, iż do stażu pracy w warunkach szczególnych należy przyjąć okres od 1 lipca 1973 r. do 10 sierpnia 1974 r., tj. po ukończeniu szkoły. Zdaniem Sądu uciążliwy charakter zatrudnienia dotyczy także okresów od 6 listopada 1978 r. do 30 listopada 1996 r. i od 3 grudnia 1996 r. do 18 kwietnia 1997 r. tj. pracy świadczonej w (...) S.A. w M.. W tym czasie bowiem wnioskodawczyni stale i w pełnym, wymiarze czasu pracy świadczyła pracę na stanowisku przędzacza przędzy. Przędzacz przędzy zajmuje się przędzeniem nitki. Ustalając szkodliwość warunków zatrudnienia w spornym okresie, Sąd Okręgowy w oparciu o zeznania świadków przyjął, iż na oddziale przędzalni panował hałas powyżej 90 dB, natomiast zapylenie przekraczało normę. Ponadto pracownicy miały wysypkę od oleju maszynowego. Sąd Okręgowy zważył, że wnioskodawczyni w okresach od 1 lipca 1973 r. do 10 sierpnia 1974 r., od 6 listopada 1978 r. do 30 listopada 1996 r. i od 3 grudnia 1996 r. do 18 kwietnia 1997 r., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała pracę w warunkach szczególnych. Prace przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych ujęto w dziale VII poz. 4 wykazu A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Kwestionowane zawody; tkacz i przędzacz należało zakwalifikować do ogólnie sformułowanego w dziale VII poz. 1 wykazu A stanowiska przy obróbce surowców włókienniczych i ich przędzenie. Praca na stanowisku przędzacz, jak i tkacza ujęta jest w wykazie A stanowiącego załącznik do zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 29 czerwca 1987r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego, tj. przędzacz w dziale VII poz. 1 pkt 9, natomiast tkacz w dziale VII poz. 4 pkt 7 tego zarządzenia. W okresie zatrudnienia w (...) w G. oraz w (...) S.A. w M., wnioskodawczyni dwukrotnie korzystała z urlopu wychowawczego, tj. od 26 lipca 1977 r. do 31 października 1978 r. i od 30 maja 1982 r. do 22 października 1984 r. W związku z tym, łączny staż pracy w szczególnych warunkach należy pomniejszyć o ww. okresy. Okoliczność ta jednak pozostaje bez wpływu na ocenę, że wnioskodawczyni przez ponad 15 lat pracowała w warunkach szczególnych.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany organ rentowy, który zaskarżając wyrok w całości zarzucił mu naruszenie prawa materialnego przez jego błędną wykładnię, a w szczególności art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych, w związku z § 2. § 3 i § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, poprzez przyznanie wnioskodawczyni prawa do wcześniejszej emerytury, w sytuacji gdy w przedmiotowej sprawie nie został wykazany 15-letni okres pracy wnioskodawczyni w warunkach szczególnych,

naruszenie przepisów postępowania, w szczególności art. 233 § 1 kpc poprzez dowolną ocenę zgromadzonych w sprawie dowodów. Wskazując na powyższe zarzuty organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd I instancji zgromadził w sprawie wystarczający materiał dowodowy, a jego ocena nie narusza granic zastrzeżonych dla swobodnej oceny materiału dowodowego (art. 233 § 1 kpc). Wbrew zarzutom podnoszonym w apelacji Sąd I instancji wydał trafne rozstrzygnięcie znajdujące uzasadnienie w całości sprawy oraz treści obowiązujących przepisów, a Sąd Apelacyjny aprobując w pełni te ustalenia przyjmuje je za własne bez potrzeby szczegółowego ich przytaczania.

W przedmiotowej sprawie sporne pozostawało czy wnioskodawczyni spełniła przesłanki uprawniające ją do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004, Nr 39, poz. 353 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli: 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Natomiast w myśl przepisu ust. 2 emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Dyspozycja przepisu § 4 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) stanowi pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Poza sporem pozostawało, iż wnioskodawczyni posiada wymagany przepisem dwudziestopięcioletni okres składkowy i nieskładkowy, ukończyła wiek 55 lat oraz nie przystąpiła do otwartego funduszu emerytalnego. Istotą sporu było ustalenie czy wnioskodawczyni posiada 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Sąd Apelacyjny w pełni podzielił pogląd Sądu Okręgowego, iż wnioskodawczyni posiada 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych. Reguły dowodzenia w procesie cywilnym (art. 232 kpc) zobowiązują strony do wskazywania dowodów, z których wywodzą one skutki prawne. Zasada ta znajduje zastosowanie również w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, których przedmiotem są odwołania ubezpieczonych od decyzji organów rentowych. Oznacza to, iż w rozpoznawanej sprawie to wnioskodawczyni winna wykazać, iż spełniła przesłanki do otrzymania świadczenia emerytalnego na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego wnioskodawczyni wykazała posiadanie 15-letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych. W tym zakresie za zasadne należy uznać ustalenia Sądu Okręgowego, iż wnioskodawczyni w okresie od 1 lipca 1973 roku do 10 sierpnia 1974 roku i od 6 listopada 1978 roku do 30 listopada 1996 roku oraz od 3 grudnia 1996 roku do 18 kwietnia 1997 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy będąc zatrudniona na stanowiskach tkacza i przędzacza przędzy w (...) Zakładach (...), (...) Zakładach (...) w G. oraz (...) S.A. w M. wykonywała pracę w

warunkach szczególnych. Wnioskodawczyni wykonywała bowiem pracę wymienione w wykazie A dziale VII poz. 4 załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Prawidłowo zebrany w sprawie materiał dowodowy w szczególności akta osobowe wnioskodawczyni oraz zeznania świadków M. N., L. M. i J. R. prowadzi do jednoznacznego wniosku, iż wnioskodawczyni będąc zatrudniona w (...) Zakładach (...), (...) Zakładach (...) w G. oraz (...) S.A. w M. na stanowisku tkacza i przędzarza przędzy wykonywała pracę w warunkach szczególnych. Wnioskodawczyni w ramach swojego stanowiska pracy wykonywała pracę związane z przędzeniem sznurka sizalowego. Jak wynika z ustaleń Sądu Okręgowego praca wnioskodawczyni była narażona na znaczny hałas tj. powyżej 90 dB oraz wysokie zapylenie. Nie sposób w tym zakresie podzielić stanowiska organu rentowego, praca na oddziale sznurka sizalowego nie jest pracą przy obróbce surowców włókienniczych. Ustawodawca nie wyróżnia w treści rozporządzenia materiałów włókienniczych. Natomiast jak wynika z materiału dowodowego zebranego w sprawie wnioskodawczyni w okresie pracy na oddziale sznurka sizalowego była narażona na te same ciężkości co przy obróbce innych materiałów włókienniczych.

Słusznie zatem i bez przekroczenia granic art. 233 kpc Sąd Okręgowy ustalił, iż wnioskodawczyni w okresie od 1 lipca 1973 roku do 10 sierpnia 1974 roku i od 6 listopada 1978 roku do 30 listopada 1996 roku oraz od 3 grudnia 1996 roku do 18 kwietnia 1997 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy będąc zatrudniona na stanowiskach tkacza i przędzarza przędzy w (...) Zakładach (...), (...) Zakładach (...) w G. oraz (...) S.A. w M. wykonywała pracę w warunkach szczególnych.

Sąd Apelacyjny w pełni zgadza się z ustaleniami dokonanymi przez Sąd I instancji. Sąd Okręgowy słusznie uznał, iż decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych odmawiająca wnioskodawczyni prawa do wcześniejszej emerytury jest nieprawidłowa i powinna zostać zmieniona. Natomiast Sąd Apelacyjny nie podzielił zarzutów apelacji organu rentowego, które sprowadzają się do polemiki z ustalonym stanem faktycznym sprawy.

Z wymienionych względów Sąd Apelacyjny orzekł o oddaleniu apelacji na podstawie art. 385 kpc.

R.S.